

Сингаївська Інна Володимирівна,

доцент кафедри спеціально-правових дисциплін
Навчально-наукового гуманітарного інституту
Таврійського національного університету
імені В. І. Вернадського, кандидат юридичних
наук, доцент

ПРОГНОЗУВАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ: НОВІ ВИКЛИКИ

Анотація. У тезах доповіді зазначено про необхідність оновлення концепції прогнозування злочинності, врахування інтенсивного впливу глобалізації суспільних відносин, удосконалення методики прогнозування з урахуванням стрімкого розвитку науково-технічного процесу та здійснення різномірневої оцінки факторів геополітичних процесів у світі, що впливають на злочинність та системного аналізу аналітико-прогностичних матеріалів щодо світових тенденцій поширення злочинності.

Ключові слова: злочинність, прогнозування, аналітико-прогностичні матеріали, сучасні тенденції злочинності.

Summary. The report noted the need to update the concept of crime forecasting, to take into account the intense impact of globalization, to improve the forecasting methodology taking into account the rapid development of the scientific and technical process and the implementation of a multilevel assessment of the factors of geopolitical processes in the world that affect crime and a systematic analysis of analytical and prognostic materials global crime trends.

Keywords: crime, forecasting, analytical and prognostic materials, current crime trends.

Важливість постулату про обґрунтованість і ефективність системи запобігання злочинності, узгодженості її всіх ланок, правильність визначення завдань, що підлягають вирішенню, їх своєчасність та засоби їх вирішення залежать від повноти і точності: 1) *прогнозування* тенденцій, стану і структури злочинності в залежності від зміни комплексу причин та умов, що впливають на неї; 2) *планування* профілактичної діяльності [1, с. 153], є досить актуальним.

Кримінологічна теорія має бути прогностичною наукою, адже за своєю соціальною та правовою природою вона є найбільш зацікавленою і придатною до сприйняття та апробації різноманітних перспективних ідей щодо вивчення, протидії, запобігання феномену такого явища, як злочинність [2, с. 11].

Сучасні тенденції глобалізації злочинності свідчать про активне залучення України до процесів транснаціональної криміналізації і, перш за все, економічного та політичного характеру. Це становить загрозу для національної безпеки та зумовлює необхідність інтеграції кримінологічної, правової, економічної, зовнішньої і безпекової

політик, активізації міжнародних зусиль щодо протидії факторам та ефектам глобалізації злочинності [3, с. 148].

Глобалізаційні процеси характеризуються об'єктивністю, багатоаспектністю, інтенсивністю, взаємозалежністю, активізацією діяльності.

Геополітичні реалії та «траєкторія руху» світових процесів віддзеркалюються на внутрішніх економічних, політичних, соціальних процесах держави. Тому моделювання можливих сценаріїв розвитку подій, сприяє виявленню викликів, ризиків та прорахунків.

Аналітико-прогностичні матеріали створюються з метою планування на довгострокову перспективу, щоб врахувати ризики несприятливих варіантів можливих подій. Так, привертають увагу «Глобальні тенденції 2030: альтернативні світи» (Global Trends 2030: Alternative Worlds) підготовлені на основі експертної оцінки у 2012 р. Національною Радою з розвідки США, що відображають реалії сьогодення у розділі під назвою «Пандемія: питання без відповідей» – «... раніше невідомий респіраторний патогенний мікроорганізм, що легко передається вбиває або призводить до інвалідності більше одного відсотка своїх жертв, є найбільш вірогідною загрозою. На відміну від інших руйнівних явищ світового масштабу, подібний спалах обернеться глобальною пандемією, яка менш ніж за півроку викличе хвороби і смерті в кожному куточку світу. На жаль, ця загроза не гіпотетична...» [4, с. 13].

Вірогідність прогнозів мотивує акцентувати увагу на окремі види злочинів, які матимуть зростання рівня злочинності під впливом ряду факторів, про які зазначено у аналітико-прогностичних матеріалах «Глобальні тенденції 2030: альтернативні світи».

Аналітичний прогноз визначає активацію таких напрямів:

– зростання рівня злочинності, пов'язаних з тероризмом, торгівлею людьми, збутом наркотичних засобів, психотропних речовин, злочинів проти прав інтелектуальної власності, що вчиняються з використанням інформаційних технологій. Констатується, що технологічні можливості осіб, що здійснюють злочинну діяльність випереджають можливості правоохоронних органів більшості держав, діяльність яких спрямована на протидію злочинності [4, с. 52].

– передбачається зростання рівня шкоди, від застосування кіберзброї [4, с. 66];

– прогнозується, що досягнення синтетичної біології будуть активно використовуватися у злочинній діяльності. Відповідні технології стають все більше доступними, це призводить до труднощів при їх відстеженні, регулюванні і мінімізації наслідків «біо-помилки», особливо коли це була не помилка, а біотерористична атака [4, с. 67];

– розширення спектру інструментів війни: використання високоточного озброєння, кіберсистем, зброї біологічного тероризму [4, с. 64];

– міграція стане більш глобальною, оскільки розвинуті країни та країни, що розвиваються будуть страждати від дефіциту робочої сили

[4, с. 10]; Інтенсивність міграційних процесів пов'язують зі збільшення рівня злочинності.

Враховуючи вищезазначене, формуємо такі висновки:

– прогнозування злочинності потребує «перереформатування» існуючої концепції, врахування інтенсивного впливу глобалізації суспільних процесів, удосконалення методики прогнозування з урахуванням стрімкого розвитку науково-технічного процесу;

– враховувати особливості прогнозування злочинності саме як масового явища, виокремлюючи від предикції (передбачення поведінки індивідів).

– прогнозування тенденцій, стану злочинності, її структури, динаміки має здійснюватися також на підставі різнорівневої оцінки факторів геополітичних процесів у світі, що впливають на злочинність та системного аналізу аналітико-прогностичних матеріалів щодо світових тенденцій поширення злочинності.

Список використаних джерел

1. Звирбуль В.К., Кузнецова Н.Ф., Г.М. Миньковський та ін. Кримінологія. М., Юрид. лит., 1979. 304 с.

2. Мисливий В.А. Кримінологічна футурологія. *Сучасні кримінологічні дослідження: методи, напрями, перспективи: збірник тез міжнарод. наук.-практ. круглого столу* (Київ, 14 лист. 2019 р.) Київ: ДНДІ МВС, 2019 С. 9–12.

3. Орлов Ю. С. Глобалізація злочинності. *Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка ; упоряд. О. М. Джу́жа, О. М. Литвинов*. Харків Київ : Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. внутр. справ, Кримін. асоц. України, Золота миля, 2017. С. 147–148.

4. Глобальные тенденции 2030: альтернативные миры. URL: http://www.nkibrics.ru/system/asset_publications/data/53c7/b3a1/676c/7631/400a/0000/original/Global-Trends-2030-RUS.pdf?1408971903.

Скляренко Альона Віталіївна,

консультант відділу забезпечення роботи секретаря та суддів судової палати управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду

ПРИЧИНИ Й УМОВИ ПОШИРЕННЯ ДИТЯЧОЇ ПОРНОГРАФІЇ

Анотація. Розглядаються причини та умови поширення дитячої порнографії, пов'язані з низьким соціальним рівнем життя, недостатньою кваліфікованістю та низьким матеріально-технічним забезпеченням підрозділів національної поліції, недостатньо